

Aspekty środowiskowe bezpośrednie i pośrednie Ministerstwa Środowiska

Pracownicy Ministerstwa Środowiska w procesie wdrażania systemu EMAS przeprowadzili przegląd zarówno aspektów środowiskowych bezpośrednich jak i pośrednich oraz dokonali oceny ich wpływu na środowisko. Ocena opiera się na kryteriach wypracowanych specjalnie do naszej specyfiki. Działalność Ministerstwa Środowiska jest wyjątkowa ze względu na duży obszar pośrednich aspektów środowiskowych, związanych z oddziaływaniem na całe społeczeństwo.

aspekt środowiskowy –

element działań organizacji, lub jej wyrobów lub usług, który może wzajemnie oddziaływać ze środowiskiem

Bezpośrednie aspekty środowiskowe

Ministerstwo Środowiska jest także uczestnikiem życia w środowisku, o którego stan nieustannie zabiega. Dlatego sami podejmujemy wiele różnych przedsięwzięć, mających zoptymalizować nasze współistnienie z przyrodą.

W działalności bezpośredniej zidentyfikowaliśmy aspekty środowiskowe, na które mamy i możemy mieć wpływ poprzez zmiany w naszym codziennym postępowaniu, a także poprzez planowanie większych zmian, np. w zakresie infrastruktury.

bezpośredni aspekt środowiskowy –

aspekt środowiskowy związany z działalnością, produktami i usługami organizacji, nad którymi sprawuje ona bezpośrednią kontrolę zarządczą

Niezmiernie ważnym aspektem środowiskowym jest zużycie energii pod każdą postacią. Zużywamy energię elektryczną oraz energię pochodzącą ze spalania gazu ziemnego. Ogrzewanie budynku Ministerstwa Środowiska w naszych warunkach klimatycznych jest dużym wyzwaniem, zarówno finansowym jak i w zakresie zużycia zasobów. Nie było więc dla nas zaskoczeniem, gdy po zastosowaniu wypracowanej przez nas metody oceny aspektów, zużycie energii stało się znaczącym aspektem środowiskowym.

Zużycie papieru jest także znaczącym aspektem środowiskowym. Ilość spraw do rozpatrzenia i będących w gestii Ministerstwa Środowiska ciągle rośnie. Wiele działań staramy się prowadzić w oparciu o elektroniczne nośniki informacji z wykorzystaniem elektronicznego systemu obiegu dokumentów. Jednakże w międzyresortowej części procesu legislacyjnego na razie nie sposób wykluczyć wersji papierowych. Jeszcze nie nadszedł czas na ogólne uznawanie elektronicznej wymiany informacji za absolutnie jednoznacznie potwierdzające dokonanie czynności prawnych. Naszym sposobem na ograniczanie wpływu w zakresie zużycia papieru jest wdrożenie elektronicznego systemu obiegu dokumentów oraz korzystanie z papieru pochodzącego w 100% z recyklingu.

Zgodnie z naszą procedurą, wyznaczyliśmy 2 grupy znaczących bezpośrednich aspektów środowiskowych:

- pierwsza grupa to aspekty środowiskowe, które uzyskały 5-6 punktów, w takim przypadku aspekt środowiskowy musi być nadzorowany w ramach sterowania operacyjnego,
- druga grupa to aspekty środowiskowe, które uzyskały 7-9 punktów, w takim przypadku aspekt środowiskowy musi być poddany redukcji oraz nadzorowany w ramach sterowania operacyjnego.

Najważniejsze obszary w bezpośredniej działalności w gmachu Ministerstwa Środowiska są związane ze zidentyfikowanymi, wymienionymi na stronie 22 *Deklaracji środowiskowej MŚ za 2010 rok* znaczącymi bezpośrednimi aspektami środowiskowymi.

Do oceny bezpośrednich aspektów środowiskowych zastosowano następujące kryteria:

- wymagania prawne,
- znaczenie dla zainteresowanych stron i pracowników organizacji,
- ryzyko spowodowania szkód w środowisku.

Pośrednie aspekty środowiskowe wynikające ze statutowej działalności Ministerstwa Środowiska

Polityka środowiskowa MŚ jest w dużej mierze realizowana poprzez ustanawianie wymagań prawnych w obszarze ochrony, kształtowania i korzystania ze środowiska, które dotyczą całego kraju oraz poprzez prowadzenie działań edukacyjnych. Należy jednak zauważyć, że Ministerstwo Środowiska jest tylko jednym z ogniw pośrednich w kształtowaniu wymagań prawnych oraz postaw prośrodowiskowych w społeczeństwie. Zanim nowe wymagania prawne lub ich zmiana zostaną wdrożone, trwa proces legislacyjny, prawo stanowi Sejm RP. Oznacza to, że ostateczna postać przepisów uchwalonych przez Sejm, podpisanych przez Prezydenta RP, może znacząco różnić się od wersji proponowanej przez Ministerstwo Środowiska. Jednakże, w kompetencjach ministra właściwego ds. środowiska i gospodarki wodnej pozostają kwestie regulowane rozporządzeniami, do których ma delegacje ustawowe. Dlatego zidentyfikowaliśmy i uwzględniliśmy w naszym systemie zarządzania środowiskowego zgodnym z wymaganiami rozporządzenia EMAS pośrednie aspekty środowiskowe, dokonując oceny ich znaczenia.

pośredni aspekt środowiskowy –

aspekt środowiskowy mogący wynikać z relacji organizacji ze stronami trzecimi, na które organizacja może wpływać do pewnego stopnia

Zgodnie z naszą procedurą, wyznaczyliśmy 2 grupy znaczących pośrednich aspektów środowiskowych:

- pierwsza grupa to aspekty środowiskowe, które uzyskały 7-9 punktów, w takim przypadku aspekt środowiskowy musi być nadzorowany w ramach sterowania operacyjnego,
- druga grupa to aspekty środowiskowe, które uzyskały 10-12 punktów, w takim przypadku aspekt środowiskowy musi być poddany redukcji oraz nadzorowany w ramach sterowania operacyjnego.

Najważniejsze obszary działań, na których będziemy skupiać wysiłki, są związane ze zidentyfikowanymi, wymienionymi na stronie 24 *Deklaracji środowiskowej MŚ za 2010 rok* znaczącymi pośrednimi aspektami środowiskowymi.

Do oceny pośrednich aspektów środowiskowych z tytułu statutowej działalności Ministerstwa Środowiska zastosowano następujące kryteria:

- wymagania prawne,
- zainteresowane strony,
- potencjał wpływu aspektu na środowisko,
- trend wpływu na stan środowiska.

Aspekty środowiskowe pośrednie z tytułu działalności dostawców na rzecz MŚ oraz innych stron funkcjonujących na terenie MŚ (podnajemcy, mieszkańcy, goście)

Ministerstwo Środowiska korzysta z usług różnych podmiotów w zakresie np. prac remontowo-budowlanych, usług odbioru odpadów, utrzymywania porządku, usług serwisowych itp. Relacje te niosą ze sobą pośrednie oddziaływanie Ministerstwa na środowisko.

W systemie EMAS zobowiązani jesteśmy do nadzorowania aspektów środowiskowych związanych także z tą działalnością. Stąd zidentyfikowaliśmy te aspekty i dokonaliśmy oceny ich znaczenia.

Zgodnie z naszą procedurą, wyznaczyliśmy 2 grupy znaczących pośrednich aspektów środowiskowych:

- pierwsza grupa to aspekty środowiskowe, które uzyskały 5-6 punktów, w takim przypadku aspekt środowiskowy musi być nadzorowany w ramach sterowania operacyjnego,
- druga grupa to aspekty środowiskowe, które uzyskały 7-9 punktów, w takim przypadku aspekt środowiskowy musi być poddany redukcji oraz nadzorowany w ramach sterowania operacyjnego.

W obszarze pośrednich aspektów środowiskowych z tytułu działalności dostawców towarów i usług, interesantów oraz podmiotów podnajmujących powierzchnię, zidentyfikowaliśmy następujące znaczące aspekty środowiskowe:

- Wytwarzanie odpadów w tym odpadów komunalnych.

Do oceny pośrednich aspektów środowiskowych zastosowano następujące kryteria:

- wymagania prawne,
- znaczenie dla zainteresowanych stron i Ministerstwa Środowiska,
- ryzyko spowodowania szkód w środowisku.